

NOVES MESURES URGENTS EXTRAORDINÀRIES PER A FER FRONT A L'IMPACTE ECONÒMIC I SOCIAL DEL COVID-19

El dimarts 17 de març el Govern ha aprovat un nou Reial Decret-Llei amb noves mesures urgents extraordinàries per a fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-19 (BOE núm. 73 de 18 de març de 2020), les quals mantindran la seva vigència durant el termini d'un mes des de la seva entrada en vigor (això és, el 18 de març de 2020) sense perjudici que es pugui prorrogar la seva durada pel Govern (i amb excepció d'aquelles mesures que tenen establert un altre termini específic).

A més de les mesures de protecció dels treballadors i de les empreses en matèria laboral (que són objecte d'una nota informativa específica), el Reial Decret -Llei conté també altres mesures que afecten a famílies i empreses:

1. Moratòria de deute hipotecari per a l'adquisició de l'habitatge habitual.

S'estableixen mesures per procurar la moratòria del deute hipotecari per a la adquisició de l'habitatge habitual de persones que pateixin extraordinàries dificultats per a atendre el seu pagament com a conseqüència de la crisi del COVID-19 i es trobin en alguna de les següents situacions de vulnerabilitat econòmica:

- Que el deutor passi a estar en situació d'atur o, si és empresari o professional, pateixi una pèrdua substancial dels seus ingressos o una caiguda substancial de les vendes (al menys del 40%).
- Que el conjunt dels ingressos dels membres de la unitat familiar no superi, en el mes anterior a la sol·licitud de la moratòria, el límit de tres vegades l'IPREM (establert en 537,84 Euros), límit que es pot incrementar en diferents supòsits (fills o persones grans a càrrec, discapacitat,...).
- Que la quota hipotecària, més les despeses i subministraments bàsics, resulti superior o igual al 35% dels ingressos nets de la unitat familiar.
- Que, a conseqüència de l'emergència sanitària, l'esforç que representa la càrrega hipotecària sobre la renda familiar s'hagi multiplicat per al menys 1,3.

La sol·licitud de moratòria es pot presentar fins als 15 dies següents a la finalització del període d'alarma i el termini inicialment previst per la seva durada és d'un mes.

2. Suspensió de terminis en l'àmbit tributari.

- Els terminis de pagament dels deutes tributaris derivats de liquidacions practicades per l'Administració, ja sigui en via voluntària o d'apremi, que estiguin en tràmit el dia 18 de març, es veuen ampliat fins al 30 d'abril de 2020. Aquells que es comuniquin a partir del 18 de març, s'estenen fins al 20 de maig.

- El període comprés entre el 18 de març i el 30 d'abril no computarà a efectes de la duració màxima dels procediments sancionadors, ni als efectes dels terminis de prescripció.

3. Mesures en matèria de contractació pública

S'estableixen mesures per procurar la suspensió o l'ampliació dels terminis dels contractes l'execució o el compliment dels terminis dels quals esdevingui impossible com a conseqüència del COVID-19 o de les mesures adoptades per les Administracions per combatre'l; així com també per procurar que els danys i perjudicis que, en el seu cas, s'ocasionin als contractistes puguin ésser reclamats a les entitats adjudicatadores. Aquestes mesures es refereixen als contractes celebrats per les entitats del sector públic en el sentit definit a l'article 3 la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (LCSP):

- En relació amb els contractes públics de serveis i de subministraments de prestació successiva vigents l'execució dels quals esdevingui impossible, es preveu que quedin automàticament suspesos des del moment en què es produeixi la situació de fet que impedeixi la seva prestació fins que la mateixa pugui reprendre's.

En aquests casos, es contempla que l'entitat adjudicadora hagi d'abonar al contractista els danys i perjudicis efectivament soferts per aquest durant el període de suspensió (prèvia sol·licitud i acreditació fefaent de la seva realitat, efectivitat i quantia pel contractista), els quals només poden referir-se al període de suspensió i a les despeses salarials efectivament abonades pel contractista al personal adscrit a l'execució del contracte en data 14 de març de 2020, a les despeses pel manteniment de la garantia definitiva, a les despeses de lloguer o cost de manteniment de maquinària, instal·lacions i equipaments adscrits a l'execució del contracte, i a les despeses corresponents a pòlisses d'assegurances previstes al plec i vinculades a l'objecte del contracte.

L'aplicació de l'anterior depèn de què l'òrgan de contractació, a instància del contractista i en el termini de 5 dies naturals, apreciï la impossibilitat de l'execució del contracte. En dita instància s'han de fer constar les raons per les quals l'execució del contracte ha esdevingut impossible i els conceptes indemnitzables.

D'altra banda, pel supòsit que aquest tipus de contractes arribin al seu venciment en aquest període i no es pugui formalitzar un de nou com a conseqüència de la paralització dels procediments de contractació derivada del que disposa el Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, es preveu la possibilitat d'acordar la pròrroga forçosa prevista a l'article 29.4 de la LCSP amb independència de la data de publicació de la licitació del nou contracte.

- En els contractes públics de serveis i de subministrament vigents, diferents als referits anteriorment, sempre i quan no haguessin perdut la seva finalitat com a conseqüència de la situació de crisi sanitària, quan els contractista incorri en mora en el compliment dels terminis previstos i el mateix ofereixi el compliment dels seus compromisos si se li amplia

el termini inicial o la pròrroga en curs, es preveu que l'òrgan de contractació acordi una ampliació del termini que sigui equivalent al temps perdut com a conseqüència de la crisi sanitària.

En aquests casos, s'estableix que els contractistes tindran dret a l'abonament de les despeses salarials addicionals en què efectivament haguessin incorregut com a conseqüència del temps perdut amb motiu del COVID-19 fins a un límit del 10% del preu inicial del contracte (prèvia sol·licitud i acreditació fefaent de la seva realitat, efectivitat i quantia pel contractista).

- En els contractes públics d'obres vigents que no haguessin perdut la seva finalitat com a conseqüència de la situació de crisi sanitària, l'execució dels quals esdevingui impossible, es preveu que els contractistes puguin sol·licitar la seva suspensió des del moment en què es produeixi la situació de fet que impedeixi la seva prestació fins que la mateixa pugui reprendre's.

D'acord amb l'establert, l'aplicació de l'anterior dependrà de què l'òrgan de contractació, a instància del contractista i en el termini de 5 dies naturals, apreciï la impossibilitat de l'execució del contracte. En dita instància s'han de fer constar les raons per les quals l'execució del contracte ha esdevingut impossible i els conceptes indemnitzables.

Igualment, cal tenir present que aquestes previsions es consideren aplicables a aquells contractes que tinguessin prevista la finalització del seu període d'execució entre el 14 de març, data d'inici de l'estat d'alarma, i durant el període en què es prolongui el mateix, i que com a conseqüència de la situació creada pel COVID-19 o les mesures adoptades per les Administracions per combatre'l, no pugui tenir lloc l'entrega de l'obra.

Si s'acorda la suspensió o ampliació del termini, es consideren indemnitzables els mateixos conceptes previstos anteriorment per als contractes de serveis i de subministraments de prestació successiva.

- En els contractes públics de concessió d'obres i de concessió de serveis vigents, en relació amb els quals l'òrgan de contractació, a instància del contractista, apreciï la impossibilitat d'execució del mateix com a conseqüència de la situació d'emergència sanitària, es preveu el dret dels concessionaris al restabliment de l'equilibri econòmic del contracte mitjançant, segons procedeixi, l'ampliació de la seva durada inicial fins a un màxim del 15% o mitjançant la modificació de les clàusules de contingut econòmic contingudes al contracte.

Aquest dret al reequilibri s'estableix amb la finalitat de compensar als concessionaris per la pèrdua d'ingressos i l'increment dels costos suportats, entre els quals es consideren les despeses addicionals salarials que efectivament haguessin abonat respecte als previstos en l'execució ordinària del contracte i durant el període en què es mantingui la situació de fet creada pel COVID-19.

Finalment, interessa destacar que s'estableix expressament que les anteriors previsions no són d'aplicació, en cap cas, a cap dels següents contractes:

- Serveis o subministraments sanitaris, farmacèutics o d'altre tipus, l'objecte dels quals estigui vinculat a la crisi sanitària provocada pel COVID-19.
- Serveis de seguretat, neteja o manteniment de sistemes informàtics.
- Serveis o subministraments necessaris per garantir la mobilitat i la seguretat de les infraestructures i serveis de transport.
- Contractes adjudicats per entitats públiques que cotitzin en mercats oficials i no obtinguin ingressos dels Pressupostos Generals de l'Estat.

4. Mesures extraordinàries aplicables a persones jurídiques de dret privat (associacions, fundacions, cooperatives, societats limitades o anònimes,...).

- Durant el període d'alarma, les sessions dels òrgans de govern i comissions delegades es podran celebrar per videoconferència, tot i que no estigui previst en els estatuts.
- Durant el període d'alarma, es podran adoptar acords per escrit i sense sessió, tot i que no estigui previst en els estatuts, quan ho demani el president o dos membres.
- Durant el període d'alarma, se suspèn el termini de tres mesos des del tancament de l'exercici per formular els comptes anuals, i es tornarà a computar un nou termini de tres mesos a comptar des de que finalitzi el període d'alarma. Si ja haguessin estat formulats, el termini per a l'auditoria obligatòria es prorroga dos mesos des de la finalització del període d'alarma.
- La junta general que ha d'aprovar els comptes es reunirà dintre dels tres mesos següents a la finalització del termini per a la seva formulació.
- En el cas que, abans de la declaració de l'estat d'alarma i durant la seva vigència, concorri causa legal o estatutària de dissolució, el termini legal per convocar la junta general per a que adopti l'acord de dissolució o els acords corresponents, es suspèn fins a que finalitzi l'estat d'alarma. Si la causa de dissolució es produeix durant l'estat d'alarma, els administradors no responen dels deutes socials contrets durant aquest període.
- Durant el període d'alarma, el deutor que es trobi en estat d'insolvència, o que amb anterioritat hagués comunicat al jutjat l'inici de negociació amb els creditors, no tindrà el deure de sol·licitar la declaració de concurs.

Barcelona, 18 de març de 2020